

PER UNA BONA EDUCACIÓ_CONVIVÈNCIA INTERCULTURAL

“¡El pelo ‘afro’ no se toca!”

Localització vídeo:

Per què és important:

Vivim en un món que encara celebra per el model cultural occidentalitzat per sobre de totes les altres cultures. Existeixen encara molts prejudicis culturals i molts estereotips a l'hora de nombrar i de valorar la diversitat cultural. Sobretot, si a més, som dones, doncs hi ha l'afegit d'estar subjectes als canons de la indústria de la moda.

En aquest sentit, i en referència a les diverses cultures subsaharianes, queda molta feina a fer per rompre els estereotips i creences associades al cabell afro. Encara l'associem als mites de la pobresa i la brutor -herència colonial-, i gairebé no hi ha models ni representacions que en contribueixin a la seva visibilitat i normalització.

Objectius:

- Comprendre els principis de la discriminació cultural i experimentar els sentiments negatius que desperta.
- Comprendre com els sistemes de representació contribueixen a normalitzar els processos de discriminació.
- Conèixer les conseqüències que poden tenir petits actes com el de tocar els cabells a algú per 'diferents'.
- Defensar el dret a la pròpia veu. Entendre la història i què hi ha al darrere quan algú et demana respecte.

Activitat prèvia:

Abans de veure el vídeo i per poder-lo reflexionar des d'una posició subjectiva, us proposem la dinàmica del Taxi.

Objectiu de la dinàmica:

- Comprendre què significa la discriminació
- Experimentar els sentiments negatius que desperta.

Material per a dur a terme la dinàmica:

- Targetes amb les diferents condicions dels taxistes

Procediment:

- El grup classe es divideix en dos equips, un fa de taxistes i la resta de persones seran usuàries del taxi.
- Els i les professionals del taxi s'asseuen en fila índia amb la seva targeta (al darrere hi ha escrita la seva discriminació), com si d'una parada

- de taxis es tractés. Aquestes instruccions són desconegudes per les persones usuàries. Per exemple:
- No puc pujar persones amb els ulls marrons
 - Només puc pujar persones més altres 1m80cm.
- Cada persona ha d'intentar fer dos "trajectes", és a dir, ha d'agafar dos taxis. Per això s'adreçarà al taxista que li pertoca i es podrà trobar amb dues situacions: que l'agafi o que no l'agafi (segons el prejudici del taxista).
 - En acabar l'activitat serà interessant parlar sobre com s'han sentit les persones discriminades (que no han pogut pujar en diversos taxis) i sobre quins han estat els motius. Sobretot, per què les raons que puguin esgrimir els taxistes son del tot arbitràries e indefensables. Tant, com ser d'una determinada regió del món, com tenir una certa identitat, o participar d'una cultura en concret.

Activitat 1:

Després de la dinàmica es procedirà a reproduir el vídeo. Després del seu visionat, i en sintonia amb les conclusions arribades en la dinàmica anterior, podem centrar un debat al voltant de les següents preguntes.

- Entenem què és el que ens expliquen les protagoniestes del vídeo? Què les fa sentir incòmodes? Quins són els prejudicis principals que es tenen encara avui contra el cabell afro? Per què existeixen? Per quin motiu l'estigma sobre el cabell afro de les dones afecta més a les dones que als homes?
- Aquestes discriminacions, només succeeixen si tens el cabell afro? Ens hem sentit mai jutjades per alguna qüestió física? O per tenir, o no, un bé material? Com ens ha fet sentir?

- Una de les protagonistes del vídeo, esmenta que degut al rebuig històric que s'ha tingut al voltant del cabell afro, li ha costat acceptar-se a ella mateixa. Com ens fa sentir aquesta afirmació? Ens sembla just? De veritat tenir un cabell diferent vol dir que aquest s'ha d'amagar o domesticar?

- Què ens emportem d'aquest vídeo?

Activitat 2:

Per ampliar les reflexions al voltant de com per més innocent que ens semblin, hi ha actituds o comportaments que poder ser irrespectuosos amb les persones, us fem proposta de veure un altre vídeo.

Spot Cola Cao Shake, disponible a:

<https://www.youtube.com/watch?v=UF6jgzLk3OU>

- Quina relació trobem entre el primer vídeo i aquest? Que implica que s'utilitzi els cabells afro d'un home com a espuma del colacao? Penses que és una caricatura de què significa la cultura afro?

- Segons el que hem vist a l'anunci, a qui va dirigit aquest vídeo? Quins són els consumidors a qui es dirigeix? Aleshores, et sembla oportú que la representació del Cola Cao es faci utilitzant un noi negre amb el cabell afro? Et sembla una representació digne?

Activitat 3:

Observem ara com les discriminacions i els estereotips son fruit de relacions de poder històriques. Per fer-ho, us proposem l'anàlisi de l'evolució de la imatge publicitaria d'un producte tan popular com el Cola Cao.

- Imatges sobre l'evolució de l'empaquetatge de Cola Cao.
Veiem el símil entre la història i les conseqüències?

En aquestes imatges, observem com la imatge de la figura dels esclaus que treballen a les colònies africanes, com a imatge que li confereix el valor de 'natural' i 'autèntic' al producte, encara avui segueix sent emblema. Si bé és veritat que al llarg dels anys aquesta s'ha tornat més 'amable', no oblidem que és aquesta la imatge amb la que encara avui identifiquem el continent i el valor exòtic dels seus recursos.

***Aquesta anàlisi es pot ampliar tot explicant què eren les colònies, i com encara avui les relacions de poder que van legitimar-ne la seva existència, encara avui funciona per legitimar una cultura de mercat extractivista i d'explotació de recursos humans i naturals.**

Per poder desenvolupar una bona conclusió de l'exercici, vos fem proposta de veure aquest vídeo on diferents persones espanyoles denuncien les discriminacions que pateixen, únicament, pel color de la seva pell.

“Soy Español y soy negro”, disponible a:
<https://www.youtube.com/watch?v=-PEp2IHTCHc>

Vocabulari específic:

Estereotips, prejudicis, discriminació, racialització, colonialisme, neocolonialisme, relacions de poder.